

Curial i Güelfa

d'Enyego d'Àvalos
Adaptació teatral de Jaume Policarpo

UN ESPECTACLE DE BAMBALINA TEATRE PRACTICABLE

CURIAL I GÜELFA

Curial i Güelfa és una novel·la de cavalleries escrita al segle XV i és considerada una de les obres més significatives de la literatura en la nostra llengua.

La seua autoria, atribuïda recentment a Enyego d'Àvalos pel filòleg i historiador valencià Abel Soler, acaba amb un intens debat entre especialistes sobre el seu origen i la identitat del seu creador.

Enyego d'Àvalos fou fill d'un dels nobles més rics i poderosos en la Castella del seu temps; Ruy López d'Àvalos, el qual va estar implicat en una conjura fallida i va haver d'exiliar-se a la cort del rei Alfons el Magnànim instal·lada al Palau del Real de València. Va ser criat a la cort com a patge amb el seu germà i temps després va acompanyar el rei en la seua aventura italiana. Amic i mecenes dels humanistes italians més prestigiosos, va ser amant dels llibres, la música i l'art i va crear una de les biblioteques més importants de l'època. Va assolir un gran prestigi com a diplomàtic i cortesà.

Curial i Güelfa és una obra excepcional. Les al·lusions a l'onomàstica i a les situacions històriques del segle XV que conté, apunten cap a una redacció definitiva de l'obra pels anys 1446-1448. El perfil lingüístic de l'autor el delata com algú que ha après la seua llengua habitual a València. La novel·la està minuciosament elaborada per una persona formada en la cultura medieval, però amb un sorprenent grau d'assimilació dels ideals humanístics. És evident que la biografia del gran camarlenc d'Àvalos aporta múltiples informacions tangencials sobre personatges, situacions anecdòtiques i fonts bibliogràfiques molt concretes i localitzades que ajuden a interpretar i a entendre la intenció literària de l'autor alhora que eixamplen la seua significació històrica i cultural.

Curial i Güelfa és una obra d'amor i gestes cavalleresques. Presenta la dificultosa relació entre dos enamorats de condicions contrastades: ella, una noble i rica senyora vídua, i ell, un jove humil i ociós que busca a qui servir per a prosperar. En creuar-se s'enamoren, i Güelfa decideix afavorir-lo perquè millore i es convertisca en un honorable cavaller i fer així possible la seua unió. Però Curial, en iniciar la seua aventura, comet molts errors envanit per l'admiració que desperta a causa de la seua bellesa i la valentia que demostra en tots els combats que se li presenten. Güelfa, que el manté sota vigilància tot el temps, queda decebuda per les seues deslleialtats, el menysprea, li retira el suport econòmic i acaba rebutjant-lo dràsticament sota la sentència de no perdonar-lo fins que tota la cort de França li ho demane. Cau en desgràcia i tota la seua vida es gira del revés fins que, de nou, gràcies al fet que aconsegueix recuperar la fortuna i el prestigi de cavaller, pot demostrar-li a Güelfa la força i perdurabilitat del seu amor per ella, ajudat, això sí, pel rei, la reina i tota la cort francesa.

Curial i Güelfa desenvolupa una narració que conté tots els trets que actualment identifiquem com propis d'una història d'amor i aventures. La correspondència és tan completa i matisada que la seua lectura esdevé una experiència estranyament propera i natural per mostrar-nos uns personatges impulsats pels mateixos sentiments que nosaltres.

La versió teatral de Jaume Policarpo pretén simplificar la narració per a fer-la abastable escènica, seleccionant els passatges més determinants en la complexa relació romàntica que mantenen els protagonistes, i traduint teatralment l'èpica aventurera que envolta l'heroi. Aquesta versió també fa èmfasi en els diàlegs que mostren els conflictes entre personatges i exposen una concepció humanística de gran riquesa i profunditat. Policarpo s'esforça també a transmetre totes les fantàstiques ubicacions, així com la diversitat cultural i geogràfica que reflecteix la novel·la, i també eixe plantejament d'autor que vol entretenir, sorprendre i fascinar el lector, en aquest cas, l'espectador.

Bambalina enceta amb aquesta proposta una nova línia d'investigació i recerca formal a partir de l'ús de la màscara combinada amb un vestuari específic, que converteix l'interpret en un titella humanitzat. Aquesta recreació estètica dels personatges proposarà als més joves un ambient escènic fantasiós molt proper a l'estètica del còmic o dels videojocs. Aquest món inventat serà reforçat per les projeccions animades sobre una pantalla digital, que és l'element primordial de l'escenografia.

Bambalina, amb aquest nou projecte, pretén difondre i revalorar una obra cabdal de la nostra literatura. Curial i Güelfa ara mateix es manté incomprendible en un racó poc il·luminat de les nostres llibreries. Veure-la en escena segur que desperta la curiositat de molts, contribuint així al seu reconeixement general.

Eat recomanada: a partir de 12 anys.

FITXA ARTÍSTICA

CURIAL I GÜELFA ***D'Enyego d'Àvalos***

Adaptació teatral de Jaume Policarpo

BAMBALINA TEATRE PRACTICABLE

Direcció escènica i escenografia: Jaume Policarpo
Intèrprets: Jorge Valle, Marina Alegre, Francesc Romeu.
Disseny gràfic i animació en escena: Carol Ugarte
Disseny i construcció màscares: Miguel Ángel Camacho
Disseny vestuari: Adame
Disseny il·luminació: Antonio Castro.
Composició musical: Gonzalo Manglano.
Disseny gràfic i cartell: Jaume Marco.
Fotografia: Vicente A. Jiménez.
Vídeo: Sergio Serrano.
Assistència tècnica: Yapadú.
Producció companyia: Ruth Atienza, Maribel Bayona.
Distribució: Marisol Limiñana.
Projecte pedagògic: Ruth Atienza, Maribel Bayona.